

Competència Comunicativa oral per a ensenyar i aprendre a la universitat: com crear contextos comunicatius orals eficaços a l'aula. Campus Nord (09/05/2023 - 18/05/2023)

INFORMACIÓ GENERAL

Títol activitat:	Competència Comunicativa oral per a ensenyar i aprendre a la universitat: com crear contextos comunicatius orals eficaços a l'aula. Campus Nord - 14100723		
Tipus activitat:	Programa de postgrau	Hores:	11
Impartit per:	CARME HERNÁNDEZ ESCOLANO (Pedagoga i experta en competència comunicativa a l'educació superior. Investigadora del grup de recerca PSITIC – URL) FRANCISCO VALLVERDU BAYES (Professor de departament de Teoria Senyal i Comunicacions)		
Sessions:	Dia	Hora	Aula
	09/05/2023	15:30 h - 18:30 h	Sessió PRESENCIAL - Campus Nord - A6204 FIB edifici és A6, segona planta
	11/05/2023	15:30 h - 17:30 h	Sessió telemàtica. S'enviarà l'enllaç als inscrits
	16/05/2023	15:30 h - 17:30 h	Sessió telemàtica. S'enviarà l'enllaç als inscrits
	18/05/2023	15:30 h - 18:30 h	Sessió PRESENCIAL - Campus Nord - A6204 FIB edifici és A6, segona planta

INFORMACIÓ DETALLADA

PRESENTACIÓ

Com impacta la nostra comunicació en l'aprenentatge del nostre alumnat? Com incideix en el rendiment i satisfacció dels nostres estudiants? Com millora la qualitat de la nostra docència amb la comunicació oral? Podem innovar en docència desenvolupant aquesta competència?

La comunicació oral és una capacitat que s'aprèn, es desenvolupa des de la pressa de consciència, la identificació de bons referents comunicatius i practicant la comunicació eficaça a partir de la pròpia avaluació. A l'activitat personal i professional diària hi ha contextos de comunicació oral que a vegades resollem de manera eficaça, però d'altres, sovint, guiant-nos per la intuïció o simplement per la rutina. A més s'ha produït també una transformació digital que afecta a les noves maneres de treballar post COVID19.

Certament l'augment del teletreball dels darrers anys i l'actual situació de confinament ha implicat cerca activa de

noves vies per comunicar-se (videotrucades, videoconferències, reunions en línia a través d'aplicacions, etc.).

Les apps i webs en línia permeten una comunicació síncrona on, com presencialment, tan important és el que es diu com la manera de fer-ho, sense oblidar els aspectes humanitzadors i emocionals de la comunicació.

Entre les competències generals/transversals amb que es dissenyen els nous plans d'estudi a la universitat, la competència comunicativa és considerada clau, altament valorada per l'entorn sòcio professional. La competència comunicativa oral és una capacitat requerida a qualsevol professional, és necessària per a exposar idees, arguments, defensar punts de vista, i requereix del domini de la tècnica adient. Es tracta d'una competència condicionada per components subjectius i personals, on els aspectes no verbals determinen la percepció i l'eficàcia comunicativa.

El programa de desenvolupament competencial oral docent es planteja des de la pràctica reflexiva i l'observació de referents comunicatius, que facilita eines per construir un estil comunicatiu docent i incorporar estratègies per dissenyar contextos d'aprenentatge amb perspectiva comunicativa i didàctica. Tot plegat analitzar l'impacte de la comunicació oral docent a l'aprenentatge, al rendiment i a la satisfacció i percepció de competència.

El curs treballa el disseny, desenvolupament i avaluació de contextos docents i d'aprenentatge que afavoreixen aquesta competència a través de presentacions orals en públic al professorat i alumnat universitari.

DESTINATARIS

Professorat de la UPC interessat en millorar les seves competències comunicatives orals i la del seu alumnat a través dels diversos contextos, estratègies i oportunitats formatives al nostre abast, presencials i virtuals

OBJECTIUS

- Prendre consciència: quines són les nostres expectatives i percepcions sobre com comuniquem oralment a la nostra tasca docent?
- Identificar bones pràctiques comunicatives orals al nostre entorn, i altres no tan bones.
- Consolidar els punts forts de la nostra comunicació oral i identificar els aspectes a millorar.
- Posar en pràctica i avaluar la pròpia competència comunicativa oral en diferents contextos d'ensenyament-aprenentatge.
- Aplicar mecanismes d'autoavaluació i avaluació cooperativa com a estratègia de millora contínua.
- Dissenyar i crear entorns comunicatius més eficaços i innovadors.

PLA DE TREBALL

- **Sessió 1.** Observació i anàlisi de bones pràctiques: aspectes verbals, no verbals de la comunicació i impacte a la docència
- **Sessió 2.** Comunicar des de contextos no presencials: aspectes verbals i no verbals a considerar. La

potència de la veu com a recurs comunicatiu. El context en perspectiva de comunicació virtual.

- **Sessió 3.** Preparació de contextos comunicatius eficaços a la docència, la divulgació i la recerca.
- **Sessió 4.** Creació de contextos comunicatius d'impacte: la presentació d'un projecte comunicatiu

TEMARI

1. Què passa a una aula quan la comunicació és eficaça? La competència comunicativa oral com a eina d'intervenció per a la millora i la innovació docent.
2. Noció de competència comunicativa oral.
3. Perspectives comunicatives: docent i alumnat.
4. L'estil comunicatiu docent i impacte a l'ensenyament i l'aprenentatge
5. Desenvolupament competencial: com dissenyar el programa?
 - 5.1. Factors incidents: creences i expectatives
 - 5.2. Com s'aprenen
 - 5.3. En quin contextos?
6. Indicadors de competència comunicativa oral a través de la presentació en públic
7. Avaluació de la competència comunicativa oral entre l'alumnat.

METODOLOGIA

Taller pràctic organitzat al voltant de 4 eixos:

- **Observar:** què fan els altres?
- **Planificar:** què i com ho volem comunicar?
- **Practicar i simular:** quin és el nostre estil comunicatiu?
- **Avaluar i millorar:** què fem i com ho fem?

Combina activitats d'atenció individualitzada amb sessions grupals. Abans de començar les sessions grupals es fa una entrevista telefònica individualitzada de 5', complementada amb un qüestionari previ que es contrasta amb una fase post. Les sessions grupals es diferencien entre 2 sessions presencials (6h) i 2 sessions en línia, amb activitat síncrona (4h).

El programa s'organitza al voltant

- Reflexió sobre els recursos comunicatius emprats en els diversos contextos docents.
- Identificació de bones i no tan bones pràctiques (a la realitat, els mitjans de comunicació i el cinema).
- Preparació de presentacions en públic.
- Enregistrament de presentacions pre i post.
- Cerca i anàlisi de material i recursos.
- Disseny de contextos d'aprenentatge.

- Autoavaluació i avaluació entre iguals.

BIBLIOGRAFIA

- Achón, J. (2020). Assaig de didàctic. De l'error al coneixement: l'aprenentatge. De les idees als projectes (STEAM). Universitat Politècnica de Catalunya.
- Cano, E (2005). Com millorar les competències dels docents. Guia per a l'autoavaluació i el desenvolupament de les competències del professorat. Graó.
- Castañer, M. (2012). El poder del lenguaje no verbal del docente. Comprender e investigar la comunicación pedagógica. Editorial Milenio.
- Ekman, P. (2012). El rostro de las emociones. Signos que revelan significado más allá de las palabras. RBA.
- Hernández-Escolano, C. i Alguacil de Nicolás, M. (Ed.) (2020). El arte de presentar en público en la universidad. La competencia comunicativa oral en la docencia universitaria y su impacto entre el alumnado. Barcelona: Octaedro.
- Montolío, E. (2020). Cosas que pasan cuando conversamos. Ariel.
- Vilà Santasusana, M. (2005). El discurso oral formal: contenidos de aprendizaje y secuencia didáctica. Graó.

CERTIFICACIÓ

La certificació a les persones participants estarà supeditada a la prèvia inscripció i acceptació pel mitjà establert (electrònicament a través del web), a l'assistència a sessions presencials i a l'avaluació positiva dels treballs proposats pels formadors/res. El personal docent i investigador de la UPC que participi a l'activitat, uns dies després de la finalització, disposarà de manera automàtica de la informació a DRAC.

Aquesta activitat està finançada pel Fons de Formació Contínua 2023 (Acuerdo de Formación para el Empleo de las Administraciones Públicas – AFEDAP) que es gestiona mitjançant l'Escola d'Administració Pública de Catalunya (EAP).